

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 77/2020 (95)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ “ ΩΜΕΓΑ CH ”, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “ ΩΜΕΓΑ CHANNEL LTD ”

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 13 Ιανουαρίου, 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Χρύσως Τσόκκου, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού πιθανή παράβαση του κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000) ο οποίος αναφέρει:

24(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανήλικους ή που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **26.11.2020**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός **δεκατεσσάρων (14)** ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός **επτά (7)** ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Η διερευνώμενη παράβαση, η οποία τέθηκε ενώπιον του οργανισμού, εκτίθεται πιο κάτω:

1. Στις **11/9/2020**, μεταξύ των ωρών **20:50–20:55** (εντός της οικογενειακής ζώνης), στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του οργανισμού που μεταδόθηκε μεταξύ των ωρών 20:10-21:10, προβλήθηκε ρεπορτάζ που αφορούσε στην συμπλήρωση 19 χρόνων από την τρομοκρατική επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στην Νέα Υόρκη και το οποίο περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους ή που πιθανόν να έθιξαν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, χωρίς να προηγηθεί προειδοποίηση, κατά παράβαση του **κανονισμού 24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

Το ρεπορτάζ ξεκίνησε με πρόλογο του παρουσιαστή του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του οργανισμού ο οποίος ανέφερε:

«19 χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την τρομοκρατική επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στην καρδιά της Νέας Υόρκης. Το ημερολόγιο έγραφε 11 Σεπτεμβρίου και ήταν εκείνη η μέρα που άλλαξε τον κόσμο».

Ακολούθησε ρεπορτάζ με το ακόλουθο σχόλιο:

«11 Σεπτεμβρίου 2001. 8:46 το πρωί, Νέα Υόρκη. Είναι οι εικόνες που σημάδεψαν την υφήλιο και πάγωσαν την παγκόσμια κοινή γνώμη. Το χτύπημα στην καρδιά της Δύσης. Η αίσθηση ότι κάνεις και πουθενά δεν είναι ασφαλής. Αεροσκάφη που έχουν καταληφθεί από μέλη της Αλ Κάιντα συντρίβονται στους Δίδυμους Πύργους και στο Πεντάγωνο. Αν και έχουν περάσει 19 χρόνια οι εικόνες συγκλονίζουν ακόμη. Η τρομοκρατική επίθεση στο Πεντάγωνο σκόρπισε τον τρόμο στον πλανήτη και τον θάνατο σε χιλιάδες ανθρώπους.

Άλλοι έπεφταν από τους ουρανοξύστες σαν πόνινες κούκλες. Άλλοι έτρεχαν πανικόβλητοι να γλιτώσουν από τον όλεθρο. Στις φονικές επιθέσεις έχασαν τη ζωή τους 3.000 άνθρωποι, 6.000 τραυματίστηκαν ενώ άλλοι 75.000 πολίτες, μεταξύ αυτών πολλά στελέχη των σωμάτων ασφαλείας, αγωνίζονται ακόμη για να ξεπεράσουν σωματικά και ψυχολογικά τραύματα».

Το ρεπορτάζ ήταν ντυμένο με εικόνες από το γεγονός που έδειχναν αεροπλάνα να κτυπάν τους πύργους, κόσμος να τρέχει τρομοκρατημένος να σωθεί, αλλά και πιο σκληρές εικόνες με ανθρώπους να πέφτουν από τους πύργους (3 πλάνα) ενώ ταυτόχρονα ακούονται κραυγές τρόμου και απόγνωσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Δέσποινας Χάσικου ημερομ. **21.12.2020 (Παράρτημα Α')**, υπέβαλε τις παραστάσεις/ θέσεις του Οργανισμού.

Η Αρχή αφού μελέτησε με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον της στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών παραστάσεων του οργανισμού και των εκπροσώπων του, και έχοντας παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή το πρόγραμμα με το επίμαχο ρεπορτάζ, έκρινε ότι:

Στις **11.9.20** μεταξύ των ωρών **20:50-20:55**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του Οργανισμού, μεταδόθηκε, εντός της οικογενειακής ζώνης, ρεπορτάζ που αφορούσε στην συμπλήρωση 19 χρόνων από την επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στην Νέα Υόρκη. Το συγκεκριμένο ρεπορτάζ περιείχε σκληρές σκηνές, ακατάλληλες για ανήλικους, ή/και που πιθανόν να έθιξαν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, χωρίς να προηγηθεί προειδοποίηση, κατά παράβαση του **κανονισμού 24(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000).

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς και/ή στις θέσεις του οργανισμού, όπως υποβλήθηκαν γραπτώς, η Αρχή αναφέρει τα ακόλουθα:

Η Αρχή σε καμία περίπτωση δεν αμφισβητεί την σημασία της συμπερίληψης στο δελτίο ειδήσεων ενός ρεπορτάζ που αφορούσε σε τόσο σημαντικό γεγονός όπως η επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στην Νέα Υόρκη. Η Αρχή έχει υπογραμμίσει πολλάκις ότι θεωρεί αναφαίρετο δικαίωμα των δημοσιογράφων την αξιολόγηση των ειδήσεων και επιλογή της ειδησεογραφίας ενός δελτίου ειδήσεων.

Η Αρχή εκφράζει την ευαρέσκειά της για το γεγονός ότι ο Οργανισμός αντιλαμβάνεται την σημασία της, εκ των πρότερων, προειδοποίησης σε σχέση με περιεχόμενο ρεπορτάζ που μπορεί να ενοχλήσει αλλά ταυτόχρονα απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι «από την εισαγωγή-πρόλογο στον οποίο προέβη ο παρουσιαστής πριν την προβολή του ρεπορτάζ, όπου ότι το κοινό ήταν σε θέση να πληροφορηθεί μερικώς για το περιεχόμενο του ρεπορτάζ και/η να υποπτευθεί τουλάχιστον για μέρος επικείμενων πλάνων που θα ακολουθούσαν». Δεν είναι δουλειά των τηλεθεατών να αποκρυπτογραφούν το τι πιθανόν να εννοεί ο παρουσιαστής κατά την εισαγωγή/παρουσίαση ενός ρεπορτάζ αλλά, αντιθέτως, είναι

υποχρέωση του οργανισμού να έχει γνώση του πραγματικού περιεχομένου όλων των ρεπορτάζ και, στα πλαίσια της αυτορρύθμισης, να τα αξιολογεί ανάλογα ώστε να ενημερώνει, ως έχει νομική -και όχι μόνο- υποχρέωση τους τηλεθεατές δίνοντας τους την δυνατότητα να επιλέξουν αν θα παρακολουθήσουν ένα ρεπορτάζ που, ο οργανισμός τους έχει ήδη ενημερώσει για το περιεχόμενο του. Η θέση του οργανισμού ότι « (...) η είδηση από μόνη της αποτελεί ένα γεγονός που σοκάρει τον ευρύ πληθυσμό» απορρίπτεται επίσης καθώς αποτελεί υπεραπλούστευση, και, σε αυτά τα πλαίσια, θα λέγαμε ότι άλλο είναι να μιλάς για ένα πόλεμο με πολλούς νεκρούς και άλλο να δείχνεις ταυτόχρονα εικόνες με πτώματα, ακρωτηριασμούς κλπ. Η δύναμη της εικόνας πάντα πολλαπλασιάζει την επίδραση στον δέκτη/ τηλεθεατή.

Σε ότι αφορά τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι το ρεπορτάζ ήταν σύντομο και ότι δεν υπήρχαν επαναληπτικές προβολές των επίμαχων σκληρών εικόνων, η Αρχή υπογραμμίζει ότι είναι κάτι που το λαμβάνει σοβαρά υπόψη.

Αναφορικά με την θέση του οργανισμού ότι οι εικόνες που προβλήθηκαν, «παρόλο που το περιεχόμενο τους δυνατό να χαρακτηριστεί ενδεχομένως ενοχλητικό», ήταν «ευρέως γνωστές, διαδεδομένες και συναφώς προ πολλού δημοσιευμένες από τα ΜΜΕ» δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ως δικαιολογία. Κατά αρχάς, οι εικόνες ήταν σκληρές και όχι απλά «δυνατό να χαρακτηριστούν ενδεχομένως σκληρές». Ο Οργανισμός έχει υποχρέωση έναντι του Νόμου αλλά και των τηλεθεατών του, στην ολότητα τους συμπεριλαμβανομένων και των ανηλίκων –αφού η μετάδοση ήταν εντός οικογενειακής ζώνης, να λαμβάνει υπόψη τις ευαισθησίες τους και να τους ενημερώνει για το τι πρόκειται να παρακολουθήσουν. Μια εικόνα δεν χάνει την σκληρότητα της ανάλογα με την ευρύτητα της διάδοσης της. Ίσως αυτό να επιφέρει μια άμβλυνση στο πως προσλαμβάνει μερίδα του πληθυσμού τέτοιες εικόνες, αλλά αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί καθολικό καθώς υπάρχουν, τόσο ενήλικες όσο και ανήλικοι, που να μην έχουν τις συγκεκριμένες ανοχές.

Τέλος, η Αρχή χαιρετίζει τόσο την απολογία εκ μέρους του οργανισμού αλλά και, ιδιαίτερα, το γεγονός ότι έγιναν συστάσεις προς την συντακτική ομάδα για να επιδεικνύεται ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα που πιθανόν να παρακολουθούν ανήλικοι.

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7)Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Η Αρχή, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών τοποθετήσεων του τηλεοπτικού οργανισμού, και για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό, για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000) που έγινε στις **11.9.2020**, την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πολύ πιο προσεκτικός στο μέλλον στην αξιολόγηση κάποιων θεμάτων ώστε να επιτυγχάνει μια πιο σφαιρική και πολυφωνική παρουσίαση. Σε περίπτωση που τυχόν παρατηρηθούν παρόμοιας φύσεως παραβάσεις στο μέλλον, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Λ.